

Inleveren

Bernard Willemsen

In de Tweede Wereldoorlog waren de radiozenders in Duitse han-

den; in Engeland stond een Nederlandse zender, Radio Oranje. Men kon hier naar de Nederlandse of de BBC zenders luisteren om het wereldnieuws te horen. De Duitsers hadden

daar bezwaar tegen en richtten een net van stoorzenders op. De Engelsen gaven hun zenders een variabele frequentie mee, dit maakte het moeilijker om de te verstorende Duitstoorzenders niet dagelijks op de Engelse zenders afgeregeld krijgen.

Naar Radio Oranje mocht niet geluisterd worden, maar toch deden velen dat. Soms stond bij ons de radio zo hard dat de burens waarschuwden dat hij buiten te horen was. Dat was erg aardig, aangezien ze NSB'ers waren. De Duitsers besloten alle radiotoestellen te laten inleveren en naar Duitsland af te voeren.*

Mijn vader had de gewoonte om 's morgens vroeg de radio aan te zetten; hij hoorde dat *alle radio's gevorderd zouden worden door de Duitsers. Hij had een mooi plan!* Bij Meubelhandel Voerman stond een oude Teleiunken radio te koop voor 2,50 gulden. Vader ging snel naar binnen en kocht hem. Deze dag had deze radio tien keer zoveel op kunnen brengen. Verder voorzag hij zich van een defecte accu en een oude luidspreker om in te leveren, zodat hij

de oude radio kon behouden. Ik hielp mee om deze handel naar de eierhal aan de markt te brengen. We gingen naar binnen; hier stonden enkele tafels met radio's om te zien. Aan alle radio's hing een label met gegevens van de eigenaar. Een vriendelijke ambtenaar vulde een formulier in als bewijs van inlevering.

De echte radio thuis kreeg een geheime plek. Boven de schuifdeuren, tussen voor- en achterkamer zat een houten wand. Vader zaagde daar een nis uit, daarachter kwam de radio te

staan, er voor werd een schilderij gehangen. Korte tijd later, bij de slag om Arnhem viel de elektriciteit uit, dus geen hun radio meer.

Later, na de oorlog krijgen wij de radio per post terug. Het apparaat draaide op accu's en die hadden wij niet. Ik had een boek over elektriciteit gelezen, vandaar dat ik het apparaat al direct al gesloopt heb om te kijken wat erin zat. Het fenomeen 'radio' heeft mij vervolgens levenslang geboeid en geïnspireerd.

+++

* *Een klein literatuuronderzoek toont aan dat dit besluit onderdeel was van een plan van de Nazi's om door hen bezette gebieden systematisch leeg te roven, zie Dr.L.de Jong: HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN IN DE TWEEDE WERELDOORLOG 10b EERSTE HELFT- HET LAATSTE JAAR 2 EERSTE HELFT. (vanaf pg.68: Nederland wordt leeggeroofd).*

+++